

Ügyszám: NAIH/2020/7765/3

Dr. Hende Csaba elnök úr részére

Országgyűlés Törvényalkotási Bizottsága

tab@parlament.hu

Tisztelt Elnök Úr!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) a törvényalkotás munkájának nyomon követése során értesült „A honvédelmet érintő egyes törvények módosításáról” szóló T/13657. számú törvényjavaslat (a továbbiakban: törvényjavaslat) tárgysorozatba vételéről. A Hatóság ezt megelőzően – a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából – véleményezte a törvényjavaslatot, amelyet a Honvédelmi Minisztérium készített elő, azonban a Hatóság észrevételeinek megfelelően nem került átdolgozásra a törvényjavaslat. Kérem, engedje meg, hogy az alábbiakban tájékoztassam ezen észrevételekről:

1. Az objektumba történő beléptetéssel kapcsolatban a törvényjavaslat 14. §-a [a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 54. § (4) bekezdés] nem tesz eleget az egyértelműen értelmezhetőség követelményének azzal, hogy a ruházat *bemutatását* rögzíti, majd annak *átvizsgálásáról* rendelkezik. Tekintettel arra, hogy a vonatkozó indokolás sem fejt ki, hogy mit ért a ruházat bemutatása alatt, így bizonytalanságot eredményez a rendelkezés.
2. Szintén az objektumba történő beléptetéssel kapcsolatosan a törvényjavaslat 23. §-ában [a honvédségi adatkezelésről, az egyes honvédelmi kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos katonai igazgatási feladatokról szóló 2013. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Haktv.) 21. § (3) bekezdés] rögzített 15 éves megőrzési idő szükségtelen készletezést eredményez. A vonatkozó indokolás sem tartalmaz érdemi információt ennek szükségességéről. Amennyiben egy esetleges bűncselekmény elkövetése kapcsán felmerülő büntethetőség elévülésének szabályaira figyelemmel készült e törvényi rendelkezés, úgy ez az indok nem elfogadható, hiszen e logika mentén bármely területen végzett adatkezelés esetében felmerülhetne ez az igény.

Szintén e szakasz (4) bekezdésének d) pontja az adatok továbbításánál lehetséges címzettként utal – közelebről meg nem határozott – *hatósági jogkört gyakorló szervre*, annak konkrét meghatározása nélkül. A címzettek megjelölése helyett egy tág gyűjtőfogalom rögzítése nem felel meg az adatvédelem alkotmányos követelményeinek [15/1991. (IV.13.) AB határozat, 144/2008. (XI. 26.) AB határozat).

3. A katonai rendészeti szolgálattal összefüggő adatkezelésekkel összefüggésben a törvényjavaslat 25. §-a rögzíti [Haktv. 24/M. § (6) bekezdés], hogy a felvételen szereplő személyek tájékoztatását elősegítő módon figyelemfelhívó jelzést, ismertetést kell elhelyezni a képfelvevők elhelyezéséről, az *adatkezelés lényeges elemeiről*. Ezen általános rendelkezés ugyancsak nem tesz eleget az egyértelmű értelmezhetőség követelményének, a törvényben szükséges meghatározni e lényeges elemeket.
4. A biometrikus adatok felvétele – a törvényjavaslat 27. §-a [Haktv. 24/R. § (1) bekezdés] szerint a Honvédség kijelölt erői és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat (a továbbiakban: KNBSZ) mint közös adatkezelők az érintett biometrikus adatait és természetes személyazonosító adatait kezelik a biometrikus adatok nyilvántartásában.

A nemzetbiztonsági szolgálatok feladatait és a szolgálatok által végzett adatkezelés szabályait a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.) határozza meg. A KNBSZ nemzetbiztonsági feladataihoz kapcsolódó adatkezelés szabályainak összhangban kell lenniük az Nbtv. vonatkozó joganyagával. Az adatok beszerzésének lehetséges módjait az Nbtv. 39. § (1) bekezdés a)-e) pontjai sorolják fel. Az Nbtv. 39. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az érintett kötelező adatszolgáltatását az Nbtv. írhatja elő. Az Nbtv. nem tartalmaz olyan szabályt, amelyet biometrikus adataik megadására köteleznék az érintetteket, ezért a KNBSZ az érintett által önként megadott, nyílt forrásból származó, vagy titkos információgyűjtéssel megszerzett biometrikus adatokat kezelhet jogszerűen.

A biometrikus adatok megőrzése – a törvényjavaslat 27. §-a [Haktv. 24/T. § (1) bekezdés] szerinti 50 éves megőrzési idő adatvédelmi szempontból nem fogadható el, hiszen a törvényjavaslat szerint ugyanazon feltételekkel és időtartamban, differenciálatlanul történik a biometrikus adatok kezelése a Honvédség erői és a szembenálló erők esetében.

Az adatok törlésével [Haktv. 24/T. § (2) bekezdés] kapcsolatos álláspontom, hogy az nincs összhangban a személyes adatok védelmének alapvető követelményeivel és az Nbtv. adattörlésre vonatkozó szabályaival, hiszen a törvényjavaslat nem tartalmazza a már szükségtelen, illetve a jogellenesen kezelt biometrikus adatok törlésének lehetőségét.

A Haktv. 24/S. §-ának tervezete több adatvédelmi problémát is felvet. Így az (1) bekezdés a) pontja nem rendelkezik arról, hogy pontosan mire vonatkozó nemzetközi szerződés esetében lehetséges a biometrikus adatok továbbítása. Továbbá ebben az esetben is indokolt lenne a differenciálás az érintettek tekintetében, így annak rögzítése, hogy kizárólag a szembenállók biometrikus adatait lehessen továbbítani.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése adatvédelmi szempontból elfogadhatatlanul hiányos, hiszen az érintett és a címzett megjelölése sem szerepel. Javasolt *elektronikus napló* keretei között szabályozni az adattovábbítási nyilvántartást az

egyres törvények nyilvántartásokkal és elektronikus ügyintézéssel összefüggő módosításáról szóló T/13262. számú törvényjavaslat 18. §-ában foglaltaknak megfelelően (a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 31/A. §).

Megjegyzem, hogy a törvényjavaslat indokolása egyáltalán nem tér ki arra – és abból következtetni sem lehet –, hogy a magyar katonák biometrikus adatainak nyilvántartása – különösen 50 évig – milyen okból indokolt. Továbbá arra sincs magyarázat az indokolásban, hogy miért kizárólag a KNBSZ igazgatója engedélyezheti az adattovábbítást, hiszen a Honvédség kijelölt erői ugyancsak adatkezelők.

Kérem Elnök Urat, hogy szíveskedjenek észrevételeimet figyelembe venni.

Budapest, 2020. november 17.

Üdvözlettel

Dr. Péterfalyi Attila
elnök
c. egyetemi tanár